

ffet mig at ſe, at et ſaa ſtort Flertal af Finantsubvalget er gaaet ind paa dette Andragendes Henviſning til Miniſteren, og det forekommer mig, at der deri maa ligge et Beviſ for, at der i denne Henſeende er foregaaet et endog temmelig ſtort Omſlag hos en ſtor Del af Thingets Medlemmer. Man er nemlig forhen gaaet ud fra den Forudſætning, at Staten ikke bør være med til at ſtøtte et Foretagende, ſom ikke kan beſtaa uden Statstilſkud, ja, man har endog ikke ſaa Gange været ſtærkt i Tvivl om, hvorvidt man ikke ſnarere helt burde ophæve Beſtyttelſen for enkelte Induſtriene, naar det viſte ſig, at diſe ikke kunde opretholdes uden at ſaae Statstilſkud. Nu ſynes det imidlertid, ſom om man med Et er kommen til at ſlaa om, idet man endog gaar ſaa vidt, at man tvivler om Rigtigheden af, hvad man vedtog for tre Aar ſiden. Naar man kommer til at ſe noget nærmere paa, hvorledes Fabriken „Solland“ er ſtillet, vil man dog viſtnok komme til at erkjende, at vi fra vor Side egentlig ikke ſkyldte denne Fabrik Noget. Man har ſagt den iſorveien, at den ikke kunde gjøre Regning paa Beſtyttelſe, og hvis man alſaa nu kommer til en anden Anſkuelse, maa man være kommen til den Betragtning, at Sufferroedyrkningen vil være en ſtor national Binding. Jeg har med megen Opmærksomhed fulgt, hvad der blev ſagt ſaa vel af det ærede Medlem for Odense Amts 1ſte Valgkreds (Octavius Hanſen) ſom af det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgkreds (Chriſtian Pedersen); men det er derved kommet til at ſtaa klart for mig, at det, de Herrer have opſtillet, maa betragtes ſom Doktriner, og jeg ſkal tillade mig at begrunde dette noget nærmere. Det ærede Medlem for Odense Amts 1ſte Valgkreds ſagde, at han paa ingen Maade tilraadede Henviſningen for Fabrikens Skyld — han mente ſandſynligviſ for Aktionærernes Skyld, thi det ligger jo deri — men at han tilraadede den for Sufferroedyrkningens Skyld, og han viſte da ingen anden Udvei end den, at man maatte gaa til Præmieſystemet. Hvis man ſkal gaa til Præmieſystemet for at ſaae Folk til at dyrke Sufferroer, forekommer det mig dog rigtignok, at man vender det Hele paa Hovedet. Landmændene vide viſtnok meget godt nu, hvorledes de ſkulle drive deres Agerbrug, uden at man behøver at give dem Præmier, og lad mig tilføie, hvorfor jeg af Princip er derimod. Det er, fordi jeg mener, at det vil være til Skade for vort Landbrug, hvis man kommer ind paa at dyrke Sufferroer. Jeg kunde have forſtaaet det ærede Medlems Argument, naar han havde ſagt: Lad os give Præmier til dem, der dyrke Roer i et ſtort Omfang, hvis man er kommen til den Tro, at dette er ubetinget nødvendigt for Agerbruget, men ſkal der kun gives Præmier for Dyrkningen af denne ene Sort Roer, Sufferroen, forekommer denne Fremgangsmaade mig at være doktriner; diſe Præmier kunne i og for ſig ikke komme Andre til Gode

end Fabrikkerne. Man har et nærliggende Exempel herpaa i vore Brændevinsbranderier, og navnlig har man et meget praktiſt Exempel derpaa fra Sjælland. Man dyrkede der Kartofler i et meget ſtort Omfang, og dette ſkulde da være en udmærket Forbedring af vort Agerbrug; men det viſte ſig, at kun de, der boede tæt omkring Branderierne, fik nogen Nytte deraf, medens det for alle de Andre Bedkommende var en udtømmende Aoling. Paa ſamme Maade vil det komme til at gaa her. Man kan ogſaa være forviſſet om, at Fabrikkerne ikke, naar der er Roer nok, ville give mere for Lønden af dem, om man end giver dem denne Begunſtigelse; de ville ikke betale mere for dem, end der er nødvendigt. Som Følge deraf maa jeg være beſtemt imod enhver ſomhelſt Henſtilling til Miniſteren paa dette Punkt. Jeg kan heller ikke erkjende Rigtigheden af, hvad den ærede Ordfører anførte med Henſyn til det, Flertallet og Mindretallet have været enige om at henviſe til Miniſteren. (Ordføreren: Vi ere enige om, at Loven ſkal revideres!) Det ſtaaer der ikke Noget om, og naar det ikke ſtaaer udtrykt med rene og klare Ord, er man henviſt til at høre paa den Mand, ſom motiverer den vedkommende Indſtilling, men i hans Foredrag hørte jeg ikke Noget derom. Der er derhos anført, at denne Dyrkning af Sufferroer hovedſagelig ſkulde komme de mindre Agerdyrkere til gode, men jeg maa tilſtaa, at dette forekommer mig at være det meſt Doktrinære, jeg nogensinde har hørt. Hvorledes ſkulde denne Dyrkning kunne komme de mindre Agerbrugere til gode, naar de ſørſt ſkulle betale for at ſaae Roerne førte til Fabrikken, og dernæſt for at ſaae Affaldet ført tilbage? Hvorledes ſkulde dette kunne komme dem til gode, ſom ikke ſelv have Hæſte, og de, ſom have ſaadanne, kan jeg ikke, ſom almindelig Regel, i denne Forſtand falde mindre Agerbrugere. Fra hvilken Side jeg end betragter Sagen, ſer jeg diſe Sufferrofabriker ſom et Spekulationsforetagende af viſe Penge mænd, og et Spekulationsforetagende, om hvilket man har ſagt til dem, før de begyndte dermed: I ſaae ingen Beſtyttelſe; ville I begynde paa dette Foretagende, maa I gjøre det paa Ederſ egen Riſiko. Dette forekommer mig at være ſaa klart, ſom at 2 og 2 er 4. Da jeg har Ordet, ſkal jeg tillade mig at ſige endnu et Par Ord om de Forſlag, ſom af Mindretallet ere ſtillede under Nr. 3 og 11. Jeg har ikke ganſke opfattet diſe Forſlag ſom den ærede Ordfører, men jeg har opfattet dem ſaaledes, at Medlemmerne af Mindretallet derved have villet give Miniſteren en Antydning af, at de vare villige til at gaa ind paa en Forhøiſe af alle Penſioner, thi efter almindelige Regler og efter al Rimelighed kan der ikke være ſtorre Grund til at give de 36, ſom findes paa det ene Steb, og de 18, ſom findes paa det andet Steb, Mere end alle Andre. (Ordføreren: Det er ogſaa min Opfattelſe!) Ja, det er muligt,